

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорти (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

майбутні вчителі можуть бути підготовлені до участі в педагогічних дослідженнях і бути споживачами результатів таких досліджень; 4) майбутні вчителі можуть бути підготовлені до проведення власних індивідуальних наукових досліджень [3].

Література

1. Darling-Hammond L. Teacher education around the world: What can we learn from international practice? *European Journal of Teacher Education*. 2017. № 40 (3). P. 291–309.

2. Curriculum reform: a literature review to support effective implementation. OECD Working Paper No. 239 / Gouëdard P., Pont B., Hyttinen S., Huang P. Paris: OECD, 2020. 59 p.

3. The Curriculum for Initial Teacher Education: Literature Review / Perry E., Booth J., Owen D., Bower K. Sheffield: Sheffield Institute of Education. Sheffield Hallam University, 2019. 29 p.

Ганна МУЗИЧЕНКО

доктор політичних наук, професор, проректор з наукової роботи

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Одеса, Україна

ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРІ В НАУКОВІЙ РОБОТІ ЗВО

Сьогодні в діяльності закладів вищої освіти все частіше стали застосовувати КРІ як певний показник ефективності певних напрямів діяльності або роботи окремих працівників.

Cambridge Business English Dictionary визначає КРІ як «дуже важливий показник (= те, що показує, як виглядає ситуація або як вона змінюється), який показує, наскільки

добре працює економіка, компанія, акція, проєкт тощо» [1]. За допомогою КРІ вимірюють і оцінюють результативність та ефективність певної діяльності, організації, проєкту, працівника тощо.

Аналіз бізнес-літератури свідчить про те, що на сьогодні ключові показники результативності є інструментом управління, за допомогою якого встановлюються робочі цілі, визначаються стандарти ефективності, розподіляється і оцінюється робота, забезпечується зворотній зв'язок, визначаються потреби у навчанні та розвитку та розподіляються винагороди.

Наукова діяльність як «інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження» [2], безумовно, є одним із провідних видів діяльності ЗВО і обов'язково повинна передбачати управлінський вплив на всіх рівнях: від засновника до конкретного співробітника. Результативність наукової діяльності має бути об'єктом управління і на рівні держави (МОН України), і на рівні ЗВО та/або наукової установи, структурних підрозділів (інститут, факультет), кафедра і на рівні співробітника (науково-педагогічного працівника або наукового співробітника). КРІ здатні пов'язати щоденні дії науковця зі стратегічними цілями розвитку ЗВО і в такий спосіб сформувані залученість кожного науковця в процес її досягнення.

Визначення таких КРІ – це завдання менеджера, до функціоналу якого входить управління науковою діяльністю. Міністерство освіти і науки як державний орган влади, відповідальний за розвиток освіти і науки в Україні, у 2019 року шляхом внесення до ст.42 ЗУ «Про вищу освіту» [3] доповнення про те, що з новообраним ректором (переможцем виборчих перегонів) укладається контракт, у якому мають бути

визначені цільові показники діяльності закладу вищої освіти, та у 2022 році доповнень до статті 79 ЗУ «Про вищу освіту», щодо того, що ЗВО зобов'язані публікувати на своїх офіційних вебсайтах цільові показники діяльності закладу вищої освіти, досягнення яких повинен забезпечити керівник ЗВО відповідно до контракту, строки їх досягнення та спосіб перевірки досягнення таких цільових показників, фактично ввів КРІ у використання в сфері освіти і науки.

Також у 2021 році МОН України вперше затвердив «Примірний перелік цільових показників, що наводяться у контракті з керівником державного закладу вищої освіти» (далі – Перелік) [4], у якому визначив 24 показники, згрупувавши їх у три розділи:

Розділ 1. Обов'язкові цільові показники, які наводяться у контракті з керівниками всіх державних ЗВО.

Розділ 2. Специфічні цільові показники, що наводяться у контракті з керівником державного ЗВО, обираються з переліку обраним керівником ЗВО з урахуванням особливостей ЗВО.

Розділ 3. Програмні цільові показники, що наводяться у контракті з керівником державного ЗВО, пропонуються обраними керівником державного ЗВО на основі його передвиборчої програми та / або стратегії (стратегічного плану розвитку) ЗВО.

У 2024 році Примірний перелік було оновлено, зокрема зменшено кількість показників із 24 до 15, розділи збережено, проте, на відміну від редакції 2021 року, до обов'язкових компонентів вперше додано науковий КРІ: «Збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду за результатами наукових та науково-технічних робіт за проектами міжнародного співробітництва, за результатами наукових і науково-технічних робіт за господарськими договорами та за результатами надання наукових послуг (конкретні цифри визначаються з урахуванням наявного потенціалу закладу вищої освіти)» [4].

Порівнюючи між собою дві редакції Переліку на предмет визначення наукових КРІ можна зробити висновок про те, що їх перелік змінився (у 2021 році було 7 показників в Розділі 2 (специфічні), у 2024 році їх поменшало: 1 науковий показник з'явився в Розділі 1 (обов'язкові) та 5 у Розділі 2 (специфічні). Проте зміст цих КРІ значно трансформувався. Умовно усі наукові показники з оновленого Переліку можна поділити на дві групи:

Таблиця 1.

Цільові показники наукової роботи ЗВО

Гроші:	Публікації:
1. Збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду за результатами наукових та науково-технічних робіт за проектами міжнародного співробітництва, за результатами наукових і науково-технічних робіт за господарськими договорами та за результатами надання наукових послуг (конкретні цифри визначаються з урахуванням наявного потенціалу закладу вищої освіти). – обов'язковий	1. Збільшення кількості наукових журналів категорії «А» (відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН від 15 січня 2018 року № 32), що видаються ЗВО.
2. Зростання обсягу витрат на оновлення наукового та лабораторного обладнання (включаючи	2. Збільшення кількості публікацій у зарубіжних періодичних виданнях країн ОЕСР.
	3. Збільшення кількості науково-педагогічних та наукових працівників ЗВО, які не менше шести місяців

балансову вартість обладнання, яке отримано як дарунок, в оренду або лізинг) у кошторисі витрат ЗВО (без урахування закладів фахової передвищої освіти в його структурі).	працюють за основним місцем роботи у ЗВО і мають не менше п'яти наукових публікацій у фахових наукових виданнях України категорії «А» , в загальному контингенті науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у ЗВО за основним місцем роботи
3. Збільшення обсягу коштів на виконання досліджень і розробок ЗВО, які за результатами конкурсного відбору фінансуються із загального фонду бюджету (в абсолютних величинах та/або у відсотках від обсягів відповідного фінансування).	

- Складено автором за матеріалами Переліку-2024 [5]

Отже, КРІ в науковій діяльності – це дієвий інструмент в руках менеджера, за допомогою яких досягається постійний діалог між усіма суб'єктами наукової діяльності з приводу досягнення поставлених стратегічних цілей розвитку. МОН України пропонує перелік наукових КРІ, на які повинні орієнтуватися в своїй діяльності ЗВО, серед яких найбільшу цінність мають кількість залучених коштів на наукову діяльність, а також публікаційна активність науковців ЗВО.

Література

1. Cambridge Business English Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/kpi>
2. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України № 848-VIII від 26.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

3. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Про затвердження Примірного переліку цільових показників, що наводяться у контракті з керівником державного закладу вищої освіти: Наказ МОН України №299 від 05 березня 2021 року. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-pereliku-cilovih-pokaznikiv-sho-navodyatsya-u-kontrakti-z-kerivnikom-derzhavnogo-zakladu-vishoyi-osviti>
5. Про внесення змін до Примірного переліку цільових показників, що наводяться у контракті з керівником державного закладу вищої освіти: Наказ МОН України №416 від 28 березня 2023 року. <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-primirnogo-pereliku-cilovih-pokaznikiv-sho-navodyatsya-u-kontrakti-z-kerivnikom-derzhavnogo-zakladu-vishoyi-osviti>

Олег РУБЕЛЬ

*доктор економічних наук, професор
завідувач відділу інтеграції науки, освіти та бізнесу
ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних
досліджень НАН України»*

**РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ
ПІВДНЯ УКРАЇНИ
DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC INFRASTRUCTURE
OF THE SOUTHERN REGION OF UKRAINE**

Питання матеріально-технічного оснащення наукової та науково-технічної діяльності, забезпеченості найбільш